

www.jollibread.com

Títol original: *Konrad oder das kind aus der konservenbüchse*

© 1977, Christine Nöstlinger

© 1979, Frantz Wittkamp

© De la traducció: 1998, Judith Vilar

© D'aquesta edició:

2020, Santillana Infantil y Juvenil, S. L. i Grup Promotor, S. L.

Carrer de les Ciències, 73 (Districte econòmic Plaça d'Europa)

08908 L'Hospitalet de Llobregat

Telèfon: 93 230 36 00

ISBN: 978-84-16661-54-1

Dipòsit legal: M-1260-2017

Printed in Spain – Imprès a Espanya

Segona edició: febrer de 2020

Més de 11 edicions publicades en Grup Promotor

Directora de la col·lecció:

Maite Malagón

Editora executiva:

Yolanda Caja

Direcció d'art:

José Crespo i Rosa Marín

Projecte gràfic:

Marisol del Burgo, Rubén Chumillas, Julia Ortega i Álvaro Recuenco

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat d'excepció prevista per la llei. Si en necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment, adreueu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org).

Konrad
o el nen que va sortir
d'una llauna de conserves

Christine Nöstlinger

Il·lustració de la coberta de Mar Villar

jollibre

La senyora Berti Bartolotti seia al balancí i esmorzava. Es va beure quatre tasses de cafè i es va menjar tres panets amb mantega i mel, dos ous passats per aigua, una llesca de pa negre amb pernil i formatge i una llesca de pa blanc amb foie gras. Com que la senyora Bartolotti menjava, bevia i es gronxava al mateix temps –al capdavall els balancins són per gronxar-s’hi–, finalment es va tacar de cafè i d’ou el barnús blau cel. Per afegitó, li van caure un munt de molles de pa i de panet dins l’escot del barnús.

La senyora Bartolotti es va aixecar i va fer un munt de saltirons pel menjador, fins que li van caure totes les molles del barnús. Després es va llepar els dits plens de mel. I es va dir:

–Criatura, ara et rentaràs i et vestiràs ben vestida i et posaràs a treballar, però a cuitacorrents!

Quan la senyora Bartolotti parlava amb ella mateixa, sempre s'anomenava «criatura».

I és que quan la senyora Bartolotti era una nena de debò, la seva mare sempre li deia:

–Ara fes els deures, criatura; ara eixuga els plats, criatura; ara mossega't la llengua, criatura!

6 I més endavant, quan la senyora Bartolotti va deixar de ser una nena, el seu home, el senyor Bartolotti, sempre li deia:

–Ara fes el dinar, criatura; ara cus-me aquest botó dels pantalons, criatura; ara frega el terra, criatura!

La senyora Bartolotti estava acostumada a complir encàrrecs i ordres només quan algú l'anomenava «criatura». La seva mare feia molt de temps que era morta, i el senyor Bartolotti feia molt de temps que se n'havia anat; el perquè no ens importa, és un assumpte privat. En qualsevol cas, la senyora Bartolotti no tenia ningú, llevat d'ella mateixa, que l'anomenés «criatura».

La senyora Bartolotti va anar al lavabo. Li venia de gust un bon bany calent. Llàstima que a la banyera nedessin els peixets daurats. Eren peixets d'or, set de petits i quatre de grossos, i el dia

abans la senyora Bartolotti els havia tret de l'aquari i els havia ficat a la banyera perquè havia trobat que els peixets necessitaven un canvi d'aigües. Les persones, havia pensat la senyora Bartolotti, les persones se'n van de vacances i fan viatges. Només els pobres peixets neden tot l'any donant voltes i més voltes a la seva peixera rodona.

La senyora Bartolotti va decidir d'aconter-se amb una bona dutxa calenta. (Tenia una dutxa a part del bany.) Llàstima que s'encallés la mampara de la dutxa. En realitat, la mampara no es va encallar pas, sinó que no s'obria perquè la senyora Bartolotti havia lligat un estenedor entre la finestra i la dutxa, quatre vegades en tots els sentits, per tal de penjar-hi a assecar els texans i jerseis de llana. I al rentamans hi havia els texans i els jerseis, que encara no havia rentat.

—Doncs et rentaràs en sec, criatura! —va dir a la seva imatge del mirall, i va treure de l'armari del bany un floc de cotó fluix i un gran flascó. Va amarrar el floc de cotó amb el líquid rosat del flascó i es va fregar la cara amb tota cura. El floc de cotó va quedar tot tacat de colors: rosa de pólvores, vermell de pintallavis, negre de rímel, marró de llapis

de celles, verd d'ombra d'ulls i blau fosc de llapis d'ulls.

8   –Que bonic que ha quedat! –va dir la senyora Bartolotti referint-se al floc de cotó, i el va llançar exactament al costat del cubell de les escombraries, sota el rentamans. Llavors va treure de l'armari del bany alguns tubets, alguns potets i llapis, i es va tornar a pintar la cara de rosa, vermell, negre, marró, verd i blau fosc. I va descobrir que el potet de rímel gairebé era buit. Així doncs, amb el pintallavis, va escriure a la paret de rajoles blanques del bany:

COMPRAR RÍMEL!!!!

Després va agafar l'esponja i va esborrar el COMPRAR PAPER DE VÀTER que, també amb pintallavis, havia escrit a les rajoles, perquè el paper de vàter ja l'havia comprat ahir.

Abans de sortir del bany, la senyora Bartolotti es va mirar al mirall del rentamans, perquè volia saber si feia aspecte de jove o de gran. Perquè tenia dies joves i dies grans. Avui la senyora Bartolotti tenia un dia jove. N'estava ben satisfeta, de la seva cara.

–Tan jove i bonica com puc –va murmurar per a si mateixa, tota elogiosa. Les pólvores rosa li cobrien totes les arrugues entorn dels ulls i la boca.

La senyora Bartolotti no deia mai a ningú quina edat tenia, i per això ningú no ho sabia. I per això tenia diferents edats.

Quan la vellíssima senyora Meier, la veïna, parlava de la senyora Bartolotti, deia:

–La jove senyora Bartolotti.

El net de la vellíssima senyora Meier, el petit Michi, deia:

–La vella senyora Bartolotti.

El senyor Egon, que venia pólvores, supositoris i pomades a la farmàcia, i que tenia dues arrugues al front de tants maldecaps que li duïa llegir receptes, deia:

–La Berti Bartolotti és una senyora a la flor de la vida!

El senyor Egon també era un senyor a la flor de la vida. Tenia cinquanta-cinc anys. I mantenia amb la senyora Bartolotti una amistat de dos cops per setmana. Un cop per setmana, ell la visitava a ella, i un cop per setmana, ella el visitava a ell. Anaven al cinema o al teatre, i després a sopar, i després a beure

vi, i després al cafè. Dos cops per setmana, el senyor Egon anomenava «Berteta» la senyora Bartolotti, i la senyora Bartolotti anomenava «Egonet» el senyor Egon. Però quan es trobaven pel carrer –els altres dies– o quan la senyora Bartolotti comprava xarop per a la tos a la farmàcia, ella l’anomenava «senyor farmacèutic», i ell a ella «benvolguda senyora». Llevat d’això, els altres dies no es parlaven.

10

D'altra banda, els dies d'amistat eren sempre el dissabte i el dimarts.

La senyora Bartolotti va tornar al menjador després d'haver-se mirat prou al mirall. Va tornar a asseure's al balancí, es va encendre un cigar i va començar a rumiar si es posava a treballar de seguida, si sortia a comprar o, encara millor, si es tornava a ficar al llit. Just quan acabava de decidir-se pel llit, va sonar el timbre de la porta. El truc va ser fort i llarg. La senyora Bartolotti va fer un bot. Trucaven com només ho feien els carterers, els repartidors de telegrams i els bombers.

La senyora Bartolotti va deixar el cigar al platet del cafè, que feia un dibuix floral, i va fer cap a la porta. Confiava que el-que-havia-trucat-fort-i-llarg

fos el carter dels girs postals. La senyora Bartolotti sempre esperava el carter dels girs postals, i de tant en tant prou que venia aquest carter i li duia diners.

Mil xílings o dos mil xílings, o fins i tot cinc mil xílings. Això segons com fos de gran la catifa que la senyora Bartolotti havia venut.

A l'ordre de pagament, hi posava:

11

CASA BARTOLOTTI & COMPANYY TEIXITS I CATIFES FETS A MÀ

La Casa Bartolotti & Company era la senyora Berti Bartolotti. Això de Company s'ho havia inventat per tal que la seva targeta comercial semblés més distingida i sòlida.

La senyora Bartolotti feia les catifes més boniques i virolades de tota la ciutat. Els comerciants de catifes i de mobles que venien les seves catifes solien dir als clients:

–La senyora Bartolotti és una artista. Una artista de debò! Les seves catifes són petites obres d'art. Per això són tan cares!

(Els comerciants de catifes i de mobles demanaven als clients tres vegades més del que pagaven

a la senyora Bartolotti; era per això que eren tan cares, les catifes.)

El-que-havia-trucat-fort-i-llarg i s'estava davant la porta no era pas el carter dels girs postals. Era el carter dels paquets postals. El carter dels paquets postals esbufegava i s'eixugava la suor del front.

12 –Dimoni, mira que pesa! –va dir tot assenyalant un paquet ben gros embolicat amb paper blanc–. Com a mínim vint quilos!

Llavors el carter dels paquets postals va arrossegant el paquet pel corredor fins a la cuina, i la senyora Bartolotti va signar un rebut i va donar al carter cinc xílings de propina. El carter dels paquets postals li va dir:

–Arreveure!

La senyora Bartolotti també li va dir:

–Arreveure! –I va acompanyar el carter dels paquets postals fins a la porta.

Després va recollir el cigar del menjador i es va asseure en una cadira de la cuina davant el gran paquet blanc. Es va dur la mà als cabells tenyits de ros, es va passar les ungles pintades de blau cel pels manyocs de cabells endurits per la laca i va rumiar una mica.

«Llana», va pensar, «llana de segur que no ho és! La llana no pesa pas tant. Un paquet de llana d'aquesta mida pot pesar cinc o sis quilos a tot estirar».

La senyora Bartolotti es va aixecar i va donar la volta al paquet. Hi buscava un remitent. Però no n'hi va trobar cap. Tampoc no n'hi va trobar cap en tombar treballósament el paquet i mirar la part de sota.

–Criatura –es va dir severament la senyora Bartolotti–, criatura, examina la teva consciència!

13

La cosa era que la senyora Bartolotti tenia una raresa: li encantaven els cupons i les notes de comanda, i especialment les ofertes gratuïtes i les ofertes especials. Quan trobava en un diari, en un llibre o en una revista alguna nota de comanda enganxada o algun cupó per retallar, el retallava o arrencava, l'omplia i l'enviava. Sentia tanta fal·lera pels cupons i les notes de comanda que mai no es posava a rumiar si podria utilitzar aquell objecte. Amb aquesta fal·lera de comandes, la senyora Bartolotti havia comprat els objectes més rars: un diccionari enciclopèdic d'animals en disset volums, un lot de mitjons grisos de fil per a senyor, un servei de te de plàstic per a vint-i-quatre persones, una subscripció a una revista de piscicultura i una altra

a una de nudisme. A més a més: un molinet de cafè turc (però no per moldre cafè, sinó com a llum per a la tauleta de nit), deu calçotets d'angora d'una talla molt gran i nou aparells budistes per resar. Però, sens, dubte el més curiós que la senyora Bartolotti havia demanat i rebut va ser un tapís. Quan el carter li va dur aquell tapís de flors horrible i terriblement car, la senyora Bartolotti va plorar a cor què vols per la seva fal·lera i es va jurar que mai de la vida no tornaria a demanar res més per correu.

Però, tal com són les coses quan un té una fal·lera de debò, l'endemà la senyora Bartolotti havia tornat a omplir una nota de comanda:

*I amb això encarrego
contrareemborsament i franc de port
144 (en lletres: CENT QUARANTA-QUATRE)
culleretes de te platejades.*

La senyora Bartolotti, per tant, va fer un examen de consciència. La seva consciència era gairebé neta. Llevat d'una comanda d'un paquet gratuït de fideus Cinc avets i una mostra d'un musli dietètic, recordava una oferta especial de botons de

pressió cromats juntament amb tenalles de saba-ter i punxons. Però aquesta oferta especial era im-possible que pesés més de vint quilos. I la senyora Bartolotti sabia molt bé que la mostra i el paquet gratuït pesarien cent grams com a màxim.

16 «Potser», va pensar la senyora Bartolotti, «el paquet me l'envia el bon jan del meu oncle Alois. Potser m'ho envia pel meu aniversari. Al capdavant fa trenta anys que el bon home no m'ha regalat res pel meu aniversari. I si ara volgués compensar-me, prou que en sortirien vint, de quilos!».

La senyora Bartolotti va agafar les tisores de la cuina i va tallar el cordill del paquet. Després va estripar el paper blanc que l'embolicava i va alçar la tapa de la gran caixa de cartró que hi havia a sota. Hi havia un munt d'encenalls de color blau cel. Dament dels encenalls, en un sobre blau hi deia:

Per a la senyora Berti Bartolotti

Era escrit de manera ben proporcionada amb una cinta negra i una màquina d'escriure elèctrica. El bon jan de l'oncle Alois no tenia cap màquina d'escriure i, per afegitó, sempre escrivia Berti amb «th».

La senyora Bartolotti va obrir el sobre, en va treure un full de paper doblegat i va llegir:

Distingida senyora Bartolotti,

Li enviem la tramesa desitjada. Lamentem que la cosa s'hagi retardar tant, però vam tenir dificultats inesperades, que tot just acabem de resoldre, a causa de la reorganització del nostre sistema de producció.

17

En cas que la nostra tramesa ja no li sigui de cap utilitat –i confiem que no sigui així–, ens la pot retornar per correu i franc de port; però hem d'assenyalar-li que, per motius d'higiene, només admetrem la devolució si la llauna no ha estat oberta.

A sota hi havia una firma, que deia «Hunbert» o «Honbert» o «Monbert».

I sota la firma encara s'hi llegia:

LA MERCADERIA HA SORTIT DE LA NOSTRA FÀBRICA EN PERFECTE ESTAT I HA ESTAT EXAMINADA DIVERSES VEGADES.

La senyora Bartolotti va deixar el sobre i el full de paper damunt la taula de la cuina, es va incli-

nar damunt la caixa de cartró i va començar a remenar entre els encenalls de color blau cel. Sota els encenalls va notar una cosa llisa, dura i freda. Va treure els encenalls de la caixa de cartró i va veure una llauna de conserves tota grossa i relluent. La llauna de conserves era si fa no fa tan alta com un paraigua de senyor i tan ampla com el tronc d'un faig de trenta anys. La llauna no tenia cap etiqueta. A la llauna de conserves només hi havia un punt blau cel, gairebé tan gros com una moneda de deu xílings. Una de les tapes de la llauna duia la inscripció A DALT, i a l'altra tapa s'hi llegia A BAIX. I a mitja alçada de la llauna, hi havia escrit: *Documents a l'interior*.

La senyora Bartolotti va fer rodar la llauna de conserves fora de la caixa de cartró i la va posar dempeus. De manera que A DALT fos a dalt i A BAIX fos a baix.

Va picar el ventre de la llauna; va sonar força buit.
–Macedònia no ho és pas –va murmurar.
–Potser crispetes –va murmurar després.

A la senyora Bartolotti prou que li agradaven, les crispetes. Però quan es va mirar la llauna de conserves de més a prop, es va adonar que a dins no hi po-

dia haver pas crispetes. No hi podia haver res líquid o esmicoladís, perquè la llauna era d'aquelles que al mig, donant-hi tota la volta, tenen una tira de metall. Una tira de metall amb anella. Estirant l'anella s'arrenca la tira de metall i la llauna de conserves queda dividida en dues parts. Per tant, dins la llauna hi havia d'haver alguna cosa sòlida!

–*Corned beef* –va dir-se la senyora Bartolotti, i va aferrar l'anella.

19

El *corned beef* li agradava encara més que les crispetes. Vint quilos de *corned beef* eren un tros força gran, i a la nevera de segur que no li cabien vint quilos de *corned beef*, però la senyora Bartolotti va pensar: «Au, li'n regalaré un quilo a l'Egon i un altre a la vella Meiet, i al petit Michi, li'n regalaré dos quilos i al bon jan de l'oncle Alois li n'enviaré tres per correu! Si més no, s'adonarà que jo penso més en ell que no pas ell en mi». «I, a més», va pensar la senyora Bartolotti, «no farà falta que vagi a comprar en tota la setmana. Menjaré *corned beef* per esmorzar, per dinar i per sopar». La senyora Bartolotti va estirar l'anella.

–Criatura, deixa-ho estar, podria sortir malament –va xiuxiuejar una veu a la seva orella esquerra.